

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE nr. 105

din 05 februarie 2013

Prin adresa nr. /IJ/ DIJ/2012 Inspecția Judiciară a înaintat, în temeiul art. 76 alin.2 Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, raportul privind rezultatul verificărilor efectuate în legătură cu îndeplinirea condițiilor de bună reputație de către doamna judecător G M din cadrul Curții de Apel O .

Analizând raportul întocmit de Inspecția Judiciară și actele atașate, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

La data de 12 septembrie 2012, Inspecția Judiciară a fost sesizată de Consiliul Superior al Magistraturii – Direcția de Resurse Umane și Organizare, care în conformitate cu dispozițiile art.74 alin.(1) lit.f din Legea nr.317/2004 a solicitat efectuarea de verificări privind condiția bunei reputații a doamnei G M judecător la Curtea de Apel O .

În cuprinsul sesizării s-a arătat că prin sentința civilă nr. /06.07.2011 a Curții de Apel B –Secția a – a, Contencios administrativ și fiscal, rămasă irevocabilă prin decizia nr. /26.06.2012 a Înaltei Curți de Casație și

Justiție – Secția de Contencios administrativ și fiscal, s-a constatat calitatea de colaborator a securității în ceea ce o privește pe doamna G M , judecător la Curtea de Apel O .

S-a mai arătat că în declarația dată în conformitate cu dispozițiile art.6 alin.1 din Legea nr.303/2004 și atașată la dosarul profesional, doamna judecător G M a consemnat că nu a făcut parte din organele de securitate ca poliție politică, nu a fost agent sau colaborator al acestor organe iar prin declarația dată la data de 19 septembrie 2005, autenticată sub nr. /02.06.2009 la Biroul Notarului Public M F din O , doamna judecător G M a declarat pe propria răspundere, cunoscând sancțiunile prevăzute de art.292 Cod Penal, că nu a fost și nu este agent sau colaborator al organelor de securitate ca poliție politică.

De asemenea, prin declarația dată la data de 2 iunie 2009, autenticată sub nr. /02.06.2009 la Biroul Notarului Public M P din O , doamna judecător G M a declarat pe propria răspundere că nu a fost și nu este agent sau colaborator al organelor de securitate ca poliție politică.

Raportat la această situație de fapt, se susține de către Inspekția Judiciară, că atingerea adusă credibilității sistemului judiciar se poate produce atât din interior cât și din exterior, prin transmiterea ideii conform căreia colaboratori ai fostei securități ca poliție politică, în regimul de dinainte de 1989, ocupă în continuare funcții esențiale în funcționarea statului de drept, cum este cea de judecător .

Se mai arată că, în acest sens au apărut mai multe articole de presă care au evidențiat în mod negativ situația de fost colaborator al fostei Securități a doamnei judecător G M , situație care, raportată la un observator neutru și independent, face ca magistratul să fie perceput ca o persoană cu reputație îndoielnică, percepție de natură a lăsa impresia că actul de justiție are de suferit, ceea ce duce la afectarea încrederii în sistemul de justiție și în valorile acestuia.

Se precizează faptul că Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat la data de 11 decembrie 2012, că există pe rol dosarul nr. /P/2012 privind pe G. M., judecător în cadrul Curții de Apel O., iar până la data comunicării nu s-a dispus începerea urmăririi penale și nici punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva doamnei judecător pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 292 Cod Penal.

Raportul Inspecției Judiciare privind rezultatul verificărilor efectuate în legătură cu îndeplinirea condițiilor de bună reputație a fost comunicat doamnei judecător G. M. iar aceasta a formulat obiecțiuni.

Prin obiecțiunile formulate doamna judecător arată că analizarea bunei sale reputații doar în raport de existența unei hotărâri irevocabile prin care s-a statuat asupra calității sale de colaborator al Securității, hotărâre ce a făcut obiectul unor articole de rea-credință în presa locală, este contrară scopului O.U.G. nr. 24/2008 și al dispozițiilor deciziilor nr.834/2011 și 530/2009 ale C.C.R.

Se arată că sentința civilă nr. /2011 a Curții de Apel B. și decizia civilă nr. /2012 a Inaltei Curți de Casație și Justiție au constatat o stare de fapt anterioară anului 1989, datorită calității sale de soție de ofițer al armatei române conform reglementărilor în vigoare în perioada respectivă, și nu săvârșirea unor fapte contrare ordinii de drept din perioada actuală, iar încadrarea sa în funcția de judecător s-a făcut în baza unui concurs ; nici Legea nr. 304/2004 și nici un alt act normativ nu interzice exercitarea funcției de judecător în cazul persoanelor vizate de Legea nr.187/1999 și O.U.G. nr.24/2008.

Se susține de către doamna judecător că verificarea bunei reputații solicitată de către Consiliul Superior al Magistraturii este lipsită de temei legal, fiind determinată de insistențele unui ziar local, nemulțumit de refuzul său de a-i acorda un interviu iar pe de altă parte este discriminatoriu, în condițiile în care atât profesional cât și în viața socială și de familie nu i se poate reproșa nimic,

iar prin această măsură se tinde la sancționarea sa politică sau la îndepărtarea sa din magistratură contrar prevederilor și scopului Legii nr. 187/1999 și O.U.G. nr. 24/2008, care nu prevăd sancțiuni .

În răspunsul la obiecțiunile formulate de doamna judecător, Inspekția Judiciară arată că procedura de verificare a condiției de bună reputație se desfășoară după reguli specifice, fiind total distinctă de procedura judecătorească de stabilire a calității de colaborator al fostei Securități, respectiv cea prevăzută de art.76 din Legea nr.317/2004, așa cum a fost modificată prin Legea nr.24/2012, astfel încât aceste dispoziții nu puteau fi aplicate anterior datei de 25 mai 2012 și respectiv altor magistrați aflați în situații identice.

Se mai arată că, susținerile doamnei judecător potrivit cărora, atunci când a dat declarațiile prevăzute de Legea nr.187/1999 a avut convingerea că acestea sunt conforme cu realitatea, în sensul că nu a fost colaborator al Securității, iar singurele sale tangențe au fost cu cadrele militare, despre care știa că fac parte din corpul ofițerilor de grăniceri și nu de securitate , în virtutea calității sale de soție de ofițer și nicidecum datorită vreunei funcții, au fost avute în vedere la pronunțarea hotărârilor judecătorești prin care s-a constatat calitatea de colaborator al fostei Securități, și pot fi folosite eventual ca apărări în fața organelor de urmărire penală, care efectuează cercetări pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art.292 din Codul Penal, neavând relevanță în această procedură.

De asemenea se precizează că în hotărârile judecătorești prin care s-a constatat calitatea de colaborator al fostei Securități a doamnei judecător G M . s-a stabilit că informațiile furnizate de către aceasta au vizat îngrădirea dreptului la viață privată a unor persoane, fiind încălcate drepturile omului, astfel încât susținerile doamnei judecător potrivit cărora prin această acțiune se încalcă dispozițiile cuprinse în deciziile nr. /2011 și nr. /2009 sunt neîntemeiate.

Analizând înscrisurile aflate la dosar, Secția reține că doamna judecător G M a fost numită în funcția de judecător la data de 15 decembrie 1997, iar începând cu data de 5 ianuarie 2004 este judecător la Curtea de Apel O ..

Prin sentința civilă nr. /06.07.2011 a Curții de Apel B –Secția a – a, Contencios administrativ și fiscal, rămasă irevocabilă prin decizia nr. /26.06.2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de Contencios administrativ și fiscal, s-a constatat calitatea de colaborator a securității în ceea ce o privește pe doamna G M , judecător la Curtea de Apel C , C.N.S.A.S. fiind sesizat de către Consiliul Superior al Magistraturii în temeiul Legii nr. 187/1999.

Prin decizia civilă nr. /26.06.2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de Contencios administrativ și fiscal a fost respins recursul declarat de pârâta G M ..

Împotriva deciziei a formulat contestație în anulare recurenta G M , care a fost înregistrată pe rolul instanței supreme cu nr. /2012 și a primit termen de judecată la data de 01 martie 2013.

Ulterior pronunțării acestor hotărâri au apărut mai multe articole în presa locală în care se arată că, în ceea ce o privește pe doamna judecător G M , s-a constatat de către Curtea de Apel B calitatea de colaborator al fostei Securități a acesteia, și, invocându-se un răspuns al Consiliului Superior al Magistraturii la o solicitare a ziarului, se arată că s-a decis sesizarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pentru luarea măsurilor ce se impun, și sesizarea Inspecției Judiciare pentru a efectua verificări privind buna reputație.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat Inspecției Judiciare la data de 11 decembrie 2012, că în dosarul nr. /P/2012 privind pe G M , judecător în cadrul Curții de Apel O , nu s-a dispus începerea urmăririi penale și nici punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva

acesteia, pentru săvârșirea infracțiunii de fals în declarații prevăzută de art.292 din Codul Penal.

Deontologia este o doctrină ce privește normele de conduită și obligațiile etice ale unei profesii, o teorie a datoriei, a obligațiilor morale iar „buna reputație” se referă la respectarea acestor norme.

Conceptul de reputație profesională este apropiat conceptului de onoare, reputația profesională a unui judecător fiind în strânsă legătură cu prestigiul de care se bucură printre colegi și justițiabili, în raporturile cu colegii de la alte instanțe, presupunând totodată apreciere din partea societății.

Reputația profesională este o consecință a integrității morale și profesionale de care trebuie să dea dovadă fiecare judecător și procuror și oferă magistratului credibilitate și siguranță în exercitarea profesiei, precum și autoritate în exprimarea opiniilor profesionale.

Din această perspectivă, reputația magistratului presupune două componente esențiale: obligația magistratului de a avea o conduită generală exemplară (care reprezintă și o condiție de acces în profesie, căreia îi corespunde dreptul de a se bucura de reputație în fața societății din punct de vedere profesional) și, de cealaltă parte, obligația Statului de a garanta menținerea reputației magistratului, de fiecare dată când se constată că faptele semnalate sunt de natură să îi afecteze prestigiul și, pe cale de consecință, autoritatea în exercitarea profesiei.

Principiile de la Bangalore cu privire la conduita judiciară prevăd, în Norma 3, că „Integritatea este indispensabilă exercitării funcției judecătorești” iar „judecătorul va face în așa fel încât conduita sa să apară în ochii unui observator neutru ca ireproșabilă. 3.2. Atitudinea și conduita unui judecător trebuie să mențină trează încrederea oamenilor în corectitudinea puterii judecătorești. Nu este suficient a se face dreptate, trebuie să se și vadă că s-a făcut dreptate.”

Obligația de integritate este prevăzută și în pct.1.2 din Principiile de bază ale independenței justiției (Principiile O.N.U.), art. 3 din Statutul Universal al Judecătorilor, Principiul V pct. 2 din Recomandarea R (94) 12 a Consiliului Europei.

La nivel intern, în reglementările actuale, integritatea magistratului este privită ca îndatorire fundamentală a profesiei, rezultând din coroborarea textelor legale atât la nivel constituțional, cât și prin lege, regulament și cod deontologic.

Astfel, art. 124 alin. (3) din Constituție prevede că „judecătorii se supun numai legii”, iar în art. 132 alin. (1) din Constituție se arată că „procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității”.

De asemenea, conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 republicată, judecătorii și procurorii sunt obligați să asigure supremația legii, iar art. 7 și 8 din Codul deontologic prevăd că „judecătorii și procurorii au îndatorirea să promoveze supremația legii, statul de drept și să apere drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor (...)”, „să respecte și să apere demnitatea, integritatea fizică și morală a tuturor persoanelor care participă, în orice calitate, la procedurile judiciare”.

În același timp, în acord cu cele expuse mai sus, conform art. 12 din Legea nr. 303/2004 republicată, ***magistratul trebuie să se bucure de o bună reputație, fiind vorba de acea credibilitate de care se bucură acesta pe plan profesional, social, familial.***

De asemenea, art.14 alin.1 lit. c din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată prevede că buna reputație reprezintă o condiție de acces în profesie și care trebuie să subziste pe tot parcursul exercitării funcției.

Prin Decizia nr. 2/11.01.2012 Curtea Constituțională a reținut că, în cazul magistraților, buna reputație constituie o condiție a încrederii publice în justiție și eficiența acesteia, fără de care nu poate fi concepută calitatea justiției și deplina aplicare a dispozițiilor constituționale care reglementează înfăptuirea sa.

În acest context, Curtea Constituțională a dat câteva indicii cu privire la ce înseamnă buna-reputație, reținând că "este în sarcina instanțelor competente în materie disciplinară ca, ținând cont de circumstanțele fiecărei cauze, să aprecieze asupra înțelesului acestui concept, cu păstrarea unui echilibru just între dreptul fundamental al individului la respectarea vieții private și interesul legitim al unui stat democratic de a veghea ca funcția publică să se conformeze scopurilor sale".

Dispozițiile art.76 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată reglementează instituția verificării bunei reputații a judecătorilor și procurorilor pe tot parcursul carierei profesionale.

În speța de față, din verificările efectuate de către Inspecția Judiciară a rezultat faptul că, la momentul declanșării procedurii, doamna judecător G M se bucura de o bună reputație, nu fusese sancționată ori cercetată disciplinar și nu au existat alte elemente care să determine o părere publică nefavorabilă referitoare la activitatea profesională ori conduita morală a acesteia.

Prin urmare, singurul element care ar justifica o analiză din perspectiva îndeplinirii condiției de bună reputație și care a și determinat, în concret, declanșarea procedurii verificării bunei reputații îl reprezintă constatarea calității de fost colaborator al Securității al doamnei judecător , printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Pentru a putea analiza obiectiv îndeplinirea sau neîndeplinirea condiției de bună reputație de către doamna judecător G M trebuie avută în vedere natura specială a procedurii instituite prin art. 76 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, astfel cum a fost modificată prin Legea nr.24/2012.

Astfel, în cadrul procedurii verificării condiției de bunei reputație sancțiunea pentru constatarea neîndeplinirii condiției de bună reputație este eliberarea din funcția de magistrat, neexistând posibilitatea aplicării graduale și în mod proporțional a sancțiunilor, ca în cazul constatării săvârșirii unei abateri disciplinare.

De asemenea, potrivit Principiului VI pct. 3 din Recomandarea R (94) 12 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei “ legea trebuie să prevadă procedurile adecvate pentru ca judecătorul în cauză să beneficieze cel puțin de toate garanțiile unei proceduri echitabile prevăzute de Convenție, cum ar fi de exemplu posibilitatea de a-și prezenta argumentele într-un termen rezonabil și dreptul de a răspunde la toate acuzațiile aduse contra sa.”

Prin includerea în aria de competență a Consiliului Superior al Magistraturii (art. 74 alin.(1) lit.f și art. 76 din Legea nr.317/2004 republicată) a procedurii de verificare a condiției de bună reputație, această procedură se transformă în procedură disciplinară în condițiile în care hotărârea prin care se constată neîndeplinirea condiției de bună reputație cuprinde și propunerea de eliberare din funcție, în temeiul art.65 alin.(1) lit.i din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Această împrejurare echivalează practic, din punct de vedere al efectelor pe care le poate produce cu o veritabilă lustrație, în condițiile în care dispozițiile Legii lustrației, privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989 au fost declarate neconstituționale.

Astfel, prin Decizia nr.820 din 7 iunie 2010 a Curții Constituționale s-a constatat că Legea lustrației privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989 este neconstituțională .

În considerentele deciziei s-a reținut că Legea lustrației contravine prevederilor constituționale ale art.11 alin (2) și art.20 referitoare la supremația instrumentelor juridice internaționale ratificate de România în materia drepturilor omului, fiind invocate în acest sens Declarația Universală a Drepturilor Omului și Cetățeanului din 1789, precum și Declarația Universală a

Drepturilor Omului din 10 decembrie 1948, și respectiv Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16 decembrie 1966.

Se mai arată în considerentele deciziei că adoptarea în România a Legii lustrației este lipsită de eficiență juridică, nefiind actuală, necesară și utilă, doar cu o semnificație exclusiv morală, ținând seama de perioada mare de timp care a trecut de la căderea regimului comunist, o astfel de lege fiind excesivă în raport cu scopul urmărit.

Se subliniază faptul că nicio persoană nu poate fi supusă lustrației pentru opinii personale și convingeri proprii sau pentru simplul motiv de asociere cu orice organizație care la data asocierii sau a activității desfășurate, era legală și nu a comis încălcări grave ale drepturilor omului.

De asemenea, prin Decizia nr.308 din 28 martie 2012 a Curții Constituționale au fost declarate neconstituționale dispozițiile art.1 lit.g din Legea lustrației privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, dispoziții prin care erau sancționate toate persoanele care au deținut funcția de procuror, inclusiv cele care nu au luat parte în întreaga lor carieră profesională la încălcări ale drepturilor și libertăților omului.

În considerentele deciziei au fost reluate considerentele avute în vedere la pronunțarea Deciziei nr.820 din 7 iunie 2010 a Curții Constituționale.

Secția reține faptul că Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare prevede în art.48 alin.(10) că „nu pot fi numiți în funcțiile de conducere judecătorești care au făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 sau au colaborat cu acestea”, dispoziție din a cărei interpretare rezultă faptul că pot fi numiți în funcții de execuție judecătorești care au desfășurat astfel de activități.

O astfel de interpretare a dispozițiilor legale asigură respectarea principiului egalității accesului la o funcție publică, principiu consacrat prin Declarația Universală a Drepturilor Omului și Cetățeanului din 1789.

Acest principiu se desprinde și din dispozițiile prevăzute de art.21 paragraful 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10 decembrie 1948, potrivit căruia „Orice persoană are dreptul de acces, egal, la funcțiile publice ale țării sale “ precum și din cele prevăzute de art.25 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16 decembrie 1966, potrivit căruia „Orice cetățean are dreptul și posibilitatea, fără niciuna dintre discriminările la care se referă art.2 și fără restricții nerezonabile; (...) de a avea acces, în condiții generale de egalitate, la funcțiile publice din țara sa”.

De asemenea, potrivit art.53 din Constituție, „Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru apărarea moralei publice, morală întinată de cutumele comunismului”.

Or, așa cum am arătat anterior, Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede în art.48 alin.(10) că „ nu pot fi numiți în funcțiile de conducere judecătoria care au făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 sau au colaborat cu acestea” fără a conține o astfel de interdicție pentru judecătorii care ocupă funcții de execuție.

În cauza Zdanoka contra Letoniei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat cu privire la măsurile statului leton de a dispune excluderea pe un termen nedefinit a unor persoane de la eligibilitatea în alegerile naționale parlamentare și locale, datorită activităților pe care acestea le-au întreprins într-o anumită perioadă de timp în cadrul unor structuri comuniste declarate neconstituționale.

Curtea a arătat că previzibilitatea unei norme, mai ales când aceasta impune restricții, nu a fost respectată atunci când restricția vine ca urmare a unor

fapte din trecut, când persoana în cauză nu putea în mod rezonabil să prevadă faptul că acțiunile sale pot avea consecințe negative pentru viitor.

Analizând cazul leton, Curtea a arătat că o astfel de măsură ar fi fost justificată și proporțională în timpul primilor ani după înlăturarea regimului comunist, când, nou-instauratele structuri încă mai puteau fi amenințate de alunecarea spre totalitarism, iar astfel de restricții ar fi fost de natură a înlătura un astfel de risc. După trecerea unei perioade de timp mai mari, nu se mai poate invoca un caracter preventiv pentru o astfel de măsură, și este necesar să se analizeze alți factori ca, de exemplu, comportamentul grav al persoanei respective din perioada avută în vedere.

În cazul supus analizei, Secția reține că, la momentul declanșării procedurii, doamna judecător G M se bucura de o bună reputație, nu fusese sancționată ori cercetată disciplinar și nu au existat alte elemente care să determine o părere publică nefavorabilă referitoare la activitatea profesională ori conduita morală a acesteia.

De subliniat este faptul că la data furnizării informațiilor G M nu avea calitatea de judecător iar de la acea dată și până în prezent a trecut o perioadă de peste 20 de ani, astfel încât aplicarea unei sancțiuni atât grave cum este excluderea din magistratură, în acest moment, ar fi disproporționată și excesivă.

Secția apreciază că prin adoptarea unei asemenea măsuri, constând în excluderea din magistratură, s-ar aduce atingere și principiului neretroactivității legii consacrat de art.15 alin(2) din Constituție, potrivit căruia “ Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile”, neputându-se pretinde cetățenilor să aibă în vedere eventualele reglementări viitoare.

Având în vedere faptul că în toată perioada în care a avut funcția de judecător, G M a avut o bună conduită, calificative foarte bune în activitate, fără să fie supusă unor verificări de natură disciplinară, dând dovadă

de credibilitate și siguranță în exercitarea profesiei, precum și pe plan social și familial, se apreciază ca aceasta îndeplinește condițiile prevăzute de art. 12 și art.14 alin.1 lit. c din Legea nr. 303/2004 republicată.

În consecință, pentru considerentele arătate mai sus, Secția, în conformitate cu dispozițiile prevăzute de art.27¹alin.8 din Hotărârea nr.326 din 24 august 2005 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii și cele prevăzute de art.76 din Legea nr.317/2004, așa cum a fost modificată prin Legea nr.24/2012, va constata ca fiind îndeplinită condiția de bună reputație de către doamna G M , judecător în cadrul Curții de Apel O .

**SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII**

HOTĂRĂȘTE:

Art.1 – Constată îndeplinită condiția de bună reputație de către doamna G M , judecător în cadrul Curții de Apel O .

Art.2 - Prezenta Hotărâre nr. 105/05.02.2013 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare, Direcției resurse umane și organizare și doamnei judecător G M

Dată în București, la data de 05 februarie 2013.

Președinte de Sedință,

Judecător